न देवताभ्य आवृश्यते । वसीयान् भवति । देवस्य त्वा सवितुः प्रसव इति रशनामादत्ते प्रसूत्यै । अश्विनोर्बाहुभ्यामित्याह । अश्विनौ हि देवानामध्वर्यू आस्ताम् । पूष्णो हस्ताभ्यामित्याह यत्यै । व्यृद्धं वा एतद्यज्ञस्य । यदयजुष्केण क्रियते । इमामगृभ्णन् रशनामृतस्येत्यधिवदति यजुष्कृत्यै । यज्ञस्य समृध्यै ॥ २ ॥

तदाहुः । द्वादशारत्नी रशना कर्त्तव्या३ चयोदशारत्नी३रिति । ऋषभो वा एष ऋतूनाम् । यत् संवत्सरः । तस्य चयोदशो मासो विष्टपम् । ऋषभ एष यज्ञानाम् । यदश्वमेधः । यथा वा ऋषभस्य विष्टपम् । एवमेतस्य विष्टपम् । चयोदशमरत्निꣳ रशनायामुपादधाति ॥ ३ ॥

यथर्षभस्य विष्टपꣳ सꣳस्करोति । तादृगेव तत् । पूर्व्व आयुषि विदथेषु कव्येत्याह । आयुरेवास्मिन्दधाति । तया देवाः सुतमा बभूवुरित्याह । भूतिमेवोपावर्त्तते । ऋतस्य सामन्त्सरमारपन्तीत्याह । सत्यं वा ऋतम् । सत्येनैवैनमृतेनारभते । अभिधा असीत्याह ॥ ४ ॥

तस्मादश्वमेधयाजी सर्व्वाणि भूतान्यभिभवति । भुवनमसीत्याह । भूमानमेवोपैति । यन्तासीत्याह ।